

תא שמע: טענו הטיין והודה לו בשעורין — פטור. ורבן גמליאל מחייב! ומדייקים: טעמא דרבנן החולקים על רבן גמליאל הוא דרק בטענו הטיין והודה לו בשעורין הוא דפטור, הא אם תבעו הטיין ושעורין והודה לו באחד מהן — חייב.

ודוחה הגמרא: לא! הוא הדין דאפילו תבעו חיטיין ושעורין נמי פטור, והאי דקתני הכי — להודיעך כחו של רבן גמליאל שאפילו הודאה שלא ממין הטענה מחייבת שבועה.

תא שמע: טענו כלים וקרקעות והודה בכלים וכפר בקרקעות. או הודה בקרקעות וכפר בכלים, פטור. הודה במקצת קרקע — פטור. הודה במקצת כלים — חייב!

ומדייקת הגמרא: טעמא דתבעו כלים וקרקעות ומשום דקרקע לאו בת שבועה היא, הא תבעו כלים וכלים משני מינים דומיא דכלים וקרקעות — חייב!?

ודוחה הגמרא דיוק זה: הוא הדין דאפילו תבעו כלים וכלים נמי פטור, והא קמשמע לן — דהודה במקצת כלים חייב אף על הקרקעות!

ומקשה: מאי קמ"ל זוקקין? הא תנינא "זוקקין את הנכסים שיש להן אחריות להשבע עליהן?"

והתירוק: הא עיקר, והיא אנב גררא נסבה!

[גוררין] את הקרקעות להישבע עליהן יחד עם המטלטלין?

והלא כבר תנינא לדין זה במסכת קידושין [כו א] "נכסים שאין להם אחריות זוקקין גוררין את הנכסים שיש להן אחריות להשבע עליהן?" ואם כן, מדוע חזר להשיענו דין זה כאן?

ומתרצת הגמרא: הכא שמועה זו כאן היא עיקר ביוון שכל מסכת זו עוסקת בהלכות שבועות,

ההיא דמסכת קידושין אנב גררא נסבה! [שם שנינו: נכסים שאין להם אחריות נקנים אגב נכסים שיש להם אחריות. ואגב דין זה נקט את דין "זוקקין" אך עיקר מקומו הוא כאן].

ורבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן חולק על רב נחמן בר יצחק אמר שמואל, וסובר שטענו חיטיין ושעורין והודה לו באחת מהן — פטור!

ומקשה הגמרא: והאמר רבי יצחק "וישר" והוסיף ואמר: וכן אמר רבי יוחנן, ואם כן, מוכח שסובר רבי יוחנן כרב נחמן בר יצחק אמר שמואל, ולא כפי שמביאו כאן רבי חייא בר אבא!?

והתירוק: אמוראי נינהו אליבא דרבי יוחנן. נחלקים האמוראים בדעת רבי יוחנן אם סובר הוא שענו חיטיין ושעורין והודה לו באחת מהן אם חייב או שפטור.

שמחל לו!

ולפי זה נמצא, שכיוון שהודה בשעורין הרי שישנה הודאה במקצת והתחייבות על תשלום

שתובע חיטיין ולא שעורין. כי מי אמר שאין בדעתו לתבוע שעורין אחר כך?! אלא המחילה היא משום שלא חזר ותובע שעורין, ומוכח